

**PRESIDENTEN:** Hr. Røiseland har videre foreslått hr. Y t r e - A r n e som varasekretær. Presidenten går ut fra at det også her kan voteres på vanlig måte.

**V o t e r i n g :**

Røiselands forslag ble enstemmig bifalt.

**PRESIDENTEN:** Presidenten foreslår at forhandlingene blir utsatt, slik at avdelingene kan tre sammen og velge tillitsmenn — og anser det som vedtatt.

Møtet hevet kl. 13.50.

Stortinget gjenopptok sine forhandlinger kl. 14.05.

Langhelle inntok igjen presidentplassen.

**D e r r e f e r e r t e s :**

1. (1) Lagtingets presidentskap melder at Lagtinget har konstituert seg og valgt embetsmenn.
  2. (2) Odelstingets presidentskap melder at Odelstinget har konstituert seg og valgt embetsmenn.
- Enst.: Nr. 1 og 2 vedlegges protokollen.

**PRESIDENTEN:** Norges 103. ordentlige Storting er dermed lovlig konstituert.

Presidenten foreslår at underretning herom sendes Kongen gjennom Regjeringens sjef, slik at denne kan innhente Kongens bestemmelse om tiden for Stortingets åpning — og anser det som bifalt.

Tidspunktet for åpningen vil senere bli kunnngjort ved oppslag på tavlene.

Presidenten ber om bemyndigelse til, etter at Stortinget er erklært for åpnet, og etter at trontalen og beretningen om rikets tilstand er overlevert, å utbringe det vanlige ønske for Kongen og fedrelandet — og anser denne bemyndigelse som gitt.

Videre ber presidenten om bemyndigelse til å oppnevne en deputasjon på 7 medlemmer til å motta Kongen ved Stortingets åpning. — Også denne bemyndigelse ansees gitt.

Følgende deputasjon oppnevnes: Berte Rognerud, formann, Raket Seweriin, Erling Petersen, Finn Moe, Reidar Bruu, Aase Lionæs og Kåre Willoch.

Videre ber presidenten om bemyndigelse for presidentskapet til etter alminnelig praksis å

utføre forskjellige forretninger som tilligger presidentskapet, og foreslår at presidentskapet bemyndiges til å la oppta og redigere debattene i Stortinget og dets avdelinger i samsvar med den gitte instruks, samt til enhver tid å treffe de bestemmelser som måtte kreves i anledning av utgivelsen av «Stortingstidende», innstillinger, dokumenter og lover. — Denne bemyndigelse ansees som gitt.

Der foreligger et brev fra Oslo Domprosti, sålydende:

«På kirkens vegne har jeg den glede å innby det nå samlede Storting til gudstjeneste i Oslo Domkirke søndag 18. januar kl. 11. Gudstjenesten forrettes ved domprost Tord Godal.

Oslo Domprosti 10. januar 1959

Tord Godal»

Presidenten vil be de representanter som ønsker å delta, om å samles i den nye trappehall i første etasje søndag 18. januar kl. 10.40, slik at man etter gammel skikk kan gå samlet til kirken.

Møtet hevet kl. 14.15.

**Møte tirsdag den 13. januar kl. 13.**

President: L a n g h e l l e.

Mottatt av den dertil oppnevnte deputasjon innfant Hans Majestet Kongen og Hans Kongelige Høyhet Kronprinsen seg kl. 13 i Stortinget, ledsaget av Regjeringens medlemmer og flere autoriteter.

Hans Majestet Kongen leste opp følgende trontale:

Herr President, Folkets representanter.

Jeg hilser Stortinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at den må bli til gagn for Fedrelandet.

Norge vil ta aktiv del i det internasjonale samarbeid for å trygge freden og minske spenningen i verden. Norge vil også arbeide for begrensning av rustningene og stans i prøvene med atomvåpen.

Norge vil som tidligere i de Forente Nasjoner arbeide for folkenes rett til frihet og selvbestemmelse og for bedring av deres økonomiske kår.

Norge vil fortsatt arbeide for å styrke det

politiske, militære og økonomiske samarbeid mellom Atlanterhavspaktens medlemsland. Norges forsvar vil bli søkt tilpasset den militærtekniske utvikling og de oppgaver som fellesforsvaret av medlemslandene i Atlanterhavspakten stiller.

Sivilforsvaret vil bli bygget videre ut og det administrative beredskap styrket, slik at totalforsvaret av landet kan bli mer effektivt.

Norge vil fortsatt delta i mellomfolkelig samarbeid om tiltak som kan sikre økonomisk vekst og økt internasjonal handel. Regjeringen vil medvirke aktivt til at det europeiske fellesmarked som begynte å virke den 1. januar i år, ikke skal få skadelige følger for det nære økonomiske samarbeid som er bygget opp mellom alle land i Vest-Europa siden krigen. Regjeringen vil derfor delta i de fortsatte forhandlinger mellom medlemslandene i det europeiske fellesmarked og de øvrige land i Vest-Europa.

I samsvar med Nordisk Råds tilråding i november 1958 har Regjeringen innledet forhandlinger med de øvrige nordiske regjeringer om et utvidet økonomisk samarbeid i Norden. Resultatet av forhandlingene vil bli lagt fram for Stortinget.

Regjeringen ser det som en hovedoppgave for den økonomiske politikk å trygge sysselsettingen og legge forholdene slik til rette at landets økende produksjonskapasitet kan utnyttes til ny økonomisk vekst. Nasjonalbudsjettet og statsbudsjettet blir lagt opp med dette for øye. Samtidig legger Regjeringen vekt på at tiltakene får en slik form og et slikt omfang at den samlede etterspørsel i 1959 ikke blir større enn forsvarlig under hensyn til utenriksøkonomien og prisutviklingen.

Regjeringen vil samarbeide med arbeidslivets og næringslivets organisasjoner om problemene i forbindelse med pris- og inntektsutviklingen.

Arbeidet med utbyggingen av næringslivet i økonomisk tilbakeleggende områder i vårt land vil bli ført videre. Det vil bli lagt fram melding for Stortinget om en hensiktsmessig utbygging av industri i distrikter der næringsgrunnlaget nå er for snevert.

Arbeidsformidlingen i distriktene vil bli styrket.

Spørsmålet om etterutdanning av arbeidere i industri og håndverk vil bli tatt opp.

Retningslinjene for prisreguleringen vil bli opprettholdt. Kontrollen med de konkurranse-regulerende avtaler og ordninger vil bli skjerpet. Melding om de private minsteprisordninger vil bli sendt Stortinget.

Regjeringen vil søke å legge til rette muligheter for en utvidet forbrukeropplysning og en utvidet kvalitetskontroll av forbruksvarer.

Kraftutbyggingen vil fortsatt bli gitt høy prioritet, og bevilgningene til kraftanlegg og sambandslinjer vil bli foreslått økt.

Det vil bli lagt fram for Stortinget melding om retningslinjene for det videre arbeid med utnyttningen av atomenergien.

Det vil bli lagt fram forslag om å opprette en hypotekforening som vil få til oppgave å gi 2. prioritets pantelån i skip som blir bygget ved norske verksteder.

Tempoet i utbyggingen av vegene vil bli økt.

Regjeringen vil legge fram for Stortinget forslag til plan for modernisering og rasjonalisering av Norges Statsbaner, og om bygging av veger i stedet for jernbaner i visse strøk av landet.

Som ledd i utbyggingen av Fornebu til landets hovedflyplass vil øst-vest-banen bli foreslått bygget i raskt tempo.

Gardermoen flyplass vil bli foreslått utbygget som storflyplass.

På grunnlag av innstillingen fra Torskefiskeutvalget av 1957 vil det bli fremmet forslag for Stortinget med sikte på å bedre lønnsomheten i våre fiskerier.

Arbeidet med utbygging og rasjonalisering av jordbruket og skogbruket vil fortsette. Det vil bli lagt fram forslag om å utarbeide jordregistre i noen prøvekommuner. Skogreisningen og skogkulturarbeidene vil fortsette i økt omfang. Det vil bli lagt fram proposisjon til lov om beitespørsmål og om endringer i konsesjonslovene for jord og skog med sikte på å hindre spekulasjon.

Regjeringen vil fremme forslag om at statens boligbanker får en rommeligere utlånsramme slik at boligbyggingen kan fortsette i høyt tempo.

Regjeringen vil legge fram for Stortinget spørsmålet om byenes deltakelse i fylkeskommunen.

Det vil bli lagt vekt på en videre utbygging av de forskjellige skoleslag for å gi de voksende ungdomskull nødvendig praktisk og teoretisk opplæring.

I en rekke kommuner vil 9-årig enhetsskole bli satt i gang.

Arbeidet med å skaffe flere gymnasplasser for ungdommen i forskjellige distrikter vil bli påskyndet.

Det vil bli lagt vekt på å løse de problemer som reiser seg i forbindelse med økende studenttall ved våre universiteter og høyskoler.

Forslag til lov om ny eksamensordning for det historisk-filosofiske og det matematisk-naturvitenskapelige fakultet ved universitetene i Oslo og Bergen og til lov om lærerkompetanse vil bli lagt fram.

Det vil bli satt fram forslag til ny lov om åndsverker.

Regjeringen vil fremme forslag for Stortinget om en alminnelig uføretrygd. Arbeidet med å sette arbeidsuføre i stand til å vende tilbake til arbeid vil bli påskyndet og attføringsapparatet styrket.

Det vil bli fremmet forslag om revisjon av sinnssykelovgivningen og om revisjon av lov om utdanning og offentlig godkjenning av sykepleiere.

Det vil bli lagt fram forslag til lov om adgang til å avbryte svangerskap og forslag til lov om erstatning for skade voldt av motorvogn.

Jeg ber Gud signe Stortingets gjerning og erklærer Norges 103. ordentlige Storting åpnet.

Gitt på Oslo slott 9. januar 1959.

Under Vår hånd og rikets segl.

OLAV

(L. S.)

Einar Gerhardsen

Leif Østern

Etter at en melding om rikets tilstand og styring var lest opp av statsråd Aase Bjerkholt, mottok

Presidenten på Stortingets vegne for-  
annevnte dokumenter og uttalte:

Deres Majestet, Deres Kongelige Høyhet!

Norges kronprins står i dag for første gang i nasjonalforsamlingens sal etter oppnådd myndighetsalder. Det gir åpningen av det 103. ordentlige Storting en særlig karakter. Folkets representanter ønsker Hans Kongelige Høyhet velkommen. Vi møter vår Kronprins med store forhåpninger og med alle gode ønsker for hans og landets fremtid.

Det Storting som nå er åpnet av Hans Majestet Kongen, vil få store oppgaver å løse.

Fred er selve grunnlaget for det byggende arbeid i vårt eget land. Spennning og uro preger fremdeles den verden vi lever i. Gjennom internasjonalt samarbeid å trygge freden, skape avspenning og utvikle tillit må være en oppgave av første rang. Stortinget vil medvirke til en slik politikk.

Å utvikle det økonomiske samarbeidet mellom landene — enten området er Norden eller Vest-Europa, eller det spenner enda videre — er i dag en oppgave som melder seg med stadig større styrke.

Våre egne indre oppgaver vil likevel få den bredeste plass på Stortingets dagsorden. Det gjelder å bygge landet videre ut — økonomisk, sosialt og kulturelt.

Trontalen nevner store saker som vil stille krav til Stortingets evne til samarbeid. Hans Majestet Kongen uttalte i trontalen det ønske at Stortingets gjerning må bli til gagn for fedrelandet. Det er Stortingets mål og vilje å løse sine oppgaver på en slik måte at dette ønske kan gå i oppfyllelse.

I tillit til at Stortinget og hver enkelt representant vil gjøre sitt til å løse de oppgaver som vi er kallet til å løse, samler vi oss i det gamle ønske:

Gud bevare Kongen og Fedrelandet!

Dette ønske istemte Stortingets øvrige medlemmer.

Hans Majestet Kongen og Hans Kongelige Høyhet Kronprinsen med følge forlot deretter Stortinget, ledsaget av den deputasjon som hadde fungert ved mottagelsen.

PRESIDENTEN: Presidenten vil foreslå at Hans Majestet Kongens tale og beretningen om rikets tilstand og styring utlegges for å behandles i et senere møte. — Dette forslag ansees bifalt.

Møtet hevet kl. 13.30.

Møte torsdag den 15. januar kl. 10.

President: Langhelle.

Dagsorden:

1. Grunnlagt spørsmål frå representanten Sivert Todal til kommunalministeren:

«Er departementet merksam på at ved gjennomføringa av kommunereguleringa vil mange av tenestmennene i dei inndregne kommunar bli ledige og kva vil bli gjort for å sikre desse nye stillingar?»

2. Grunnlagt spørsmål fra representanten Asbjørn Solberg til industriministeren:

«Vil Regjeringen gjennomføre som en alminnelig praksis at det i alle bygg som oppføres for statens regning, blir benyttet norske materialer så langt råd er?»

3. Interpellasjon frå representanten Kjell Bondevik til Regjeringa:

«Kva tiltak kan Riksstyret setja i verk når det gjeld den skræmmande barne- og ungdomskriminaliteten?»

4. Referat.